

هر دو بهروش خودشان در مستعمره فرانسه، حکومت می‌کند، فرمان می‌دهند و تلاش دارند تا جان‌های شیفتۀ شوایتر، ماری، پدرشارل را به مستعمره خود منضم نمایند، و این جدال طولانی و ابدی انسان با جهالت است و قدری.

برای شوایتر این دوچهره، هیچ فرقی باهم ندارند. ولی در ظاهر قدرت نظامی‌ای که با پنهان سرمی برد و آن قدرت دیگر که بازور و اسلحه، در جستجوی رد پای آدمیت است تا او را به مساح بسارد، تفاوت بسیار دیده می‌شود. یکی حکومت را می‌خواهد تا حکمرانی کند، و آن دیگری حکومت را می‌خواهد تا اندیشه آدمی را به زنجیر بکشد.

در صفحه ۷ شوایتر به لیون می‌گوید: البته برای بومی‌های خیلی بهتر بود که این دو تا چهرۀ فرانسه، یک مختصر شباhtکی با هم داشته باشند. رو در رویی این دو چهرۀ نظامی هم پر دور نیست. زیرا یکی دمکرات است و دیگری جمهوری خواه؛ ولی هردو از یک فماش‌اند.

لیون: پدر بزرگ من و هرسه تا پسرش، زنراں بودند. این که ناشی از آن به قول شما همقطار گرایی نیست؛ نشانه استعداد و لیاقت است.

بلان: می‌دانم. می‌دانم که پدرتان توانست به چهار نظام حکومتی مختلف خدمت کند؛ آن‌هم فقط از راه بو کشیدن هوا وی بردن به این که دیگر جوش کدام طرف چوب ترک است!

لیون: خوب، این خودش ثابت می‌کند که تو خانواده ما، عشق به خدمت، به فرقه بازی و گاویندی و این‌جور حقه بازی‌ها می‌چربد.

بلان: مذالک این موجود سلطنت طلب که برای حکومت جمهوری شمشیر می‌زند و جهانگشایی می‌کند باید

جنم بخصوصی باشد.

هنوز به پایان پرده اول نرسیده‌ایم، این جدال بیرونی قدرت و آن، یعنی دکتر شوایزر و ماری و پدر شارل، جدال درونی انسان گرفتار عصر ماست؛ که چه بکند با این اژدهای دوسر و متعدد.

دکتر شوایزر با اینکه نجات دهنده آفریقای بومی از بیماری وجهل است، خودش هم منظر یک غریق نجات است؛ منظر یک ماهی یونس، ولی کوسه‌ها، به سروتش می‌آیند، و سرنوشت سه خربه بردار می‌کشند، و از کارهای او بیزار است، نقشه می‌کنند و توطئه می‌کنند.

شوایزر و دیگران در این مستعمره فرانسوی، دو چهره از اروپا را نشان می‌دهند؛ فرهنگ و تکنولوژی، خشونت و اسلحه، ارمغان اروپای سلطه‌گر است. یکی انتخاب می‌کند که آفریقا را نجات دهد و دیگری انتخاب می‌شود تا به فساد بکشاند.

شوایزر جنگ با دشمن انسان افریقایی را بر می‌گزیند و در مقابل بیماری‌ها، انسان افریقایی را، انسان جهان سوم را، مسلح می‌کند، تا در مقابل جادو و جهالت مقاوم شود، لبلان و لیون سرتاپا مسلح توطئه می‌کند تا افریقا را مایملک اروپا کند. غرب متمن در دستی اسلحه برای چپاول ذخایر، و در دست دیگر، دارو برای زخم‌های چندین هزار ساله.

افریقا در این نمایشنامه، ساکت است. از کمینگاه نگاه می‌کند، سیاهی در شب نشته است؛ مانند همه ملت‌های جهان سوم، فقط نگاه می‌کند.

بند و بست‌ها در بالای سر این انسان‌های زاد گرفته، چفت و جور می‌شوند، حکومت‌ها باهم کنار می‌آیند و در این میان، مردم هستند که قربانی می‌شوند. مانند مرغی که در عزا و سرور دولت‌ها، سرش بر پله می‌شود. جنگ اول و جنگ دوم جهانی را، نه افریقا شروع کرد و نه ملت‌های جهان سوم، ولی همه کاسه کوزه‌ها بر سر اینان شکسته شد.

در صفحه ۹ لیون به پدر شارل می‌گوید: پس بحسب، فریه، سیاهاترا

- می پرستند؛ یک کلمه از دهن تو کافی است که آنها را با فرانسه متعدد کند.
- پدرشارل: وظیفه من این نیست امن باید آنها را با مسیح متعدد کنم.
- لیون: هردوش یکی است.
- درهمان صحنه در جای دیگر:
- پدرشارل: می ترسم حق نداشته باشی.
- لیون: تو باید انتخاب بکنی؟ یا این پا آن.
- پدرشارل: انتخاب یعنی قربانی کردن اگر مایل به این کار نباشم چه؟
- لیون: در آن صورت، حوادث بجای تو تصمیم می گیرند.
- چه سرشکستگی شرم آوری! و بالاخره نظامیان جنگ را انتخاب می کنند.
- چهره انسان وحشت زده از خودش می پرسد، جنگ! و بعد جواب می شود، بله جنگ.
- در صحنه ۱۰:
- شواپنژر: انگار امروزه روز، نظامیها، خاطر خواه جنگ نیستند!
- پدرشارل: نکند شما هم چون پزشکید، خاطر خواه ناخوشی - هائید؟
- لیون: سعی کتیم منصف باشیم؛ جنگ، در عمل، بیش از صلح قهرمان بوجود می آورد...
- شواپنژر: بله، آدمهایی هستند که وقتی می میرند قیافه خوشگل - تری پیدا می کنند!
- پدرشارل: سرپل خوبگیری که می گویند، همینجا است: انسان در حال جنگ، با خداوند بیشتر در صلح و صفا

است.

شوايتزر: برای يك انسان کدام يکي از اين دو تا وحشت‌اكثر است از دست يك بجهه، يا هی بردن به اينکه هیچ وقت صاحب بجهه نخواهد شد؟

وقتی طبل جنگ زده می‌شود، مردم وحشت زده از این سوبه آن سو می‌روند. چون در طسوی تاریخ قحطی بعد از جنگ، دمار از روزگار اجدادشان درآورده. پس مجاز هستند، هجوم بیاورند، ذخیره کنند و دوست و دشمن را نشانند. در این بحران پول هی ارزش می‌شود، آذوقه نایاب می‌شود، دارو نایاب هی شود، همه چیز گران می‌شود، واگردم برآری، فرباد می‌زند «جنگ است، جنگ، مگر نمی‌فهمید!» آخر کسی نیست که جواب بدهد؛ پدر آمرزیده‌ها، چرا جنگ را بالای خانه من شروع کردید؟ چرا فرزند مرا قربانی می‌کنید! چرا بدن مرا زخم می‌زنید؟

پدرشارل: سرتا پاشان پرازغده‌های به این گندگی است. ریخت و روزشان دیگر اصلاً به آدمیزاد نمی‌برد. يك زورق، تو دل شب، پراز جانورهایی بازگاه انسان، وحشت‌ناک است.

شوايتزر: چیز نازه‌ای نیست. من اینجا غده‌هایی درآوردم يکی بیست کیلو... آفریقا، اروپایی است که از پشت ذره بین نگاه کنند. درست مثل جهنم، که همین زندگی است متنها پشت ذره بین!

پرده اول با این گفتارها تمام می‌شود.

ماری: راستی عید می‌لاد مسیح کسی است؟ (برگه تقسیم دیواری را می‌کند و با صدای بلند می‌خواند) دوم اوت ۱۹۱۴؛ هنوز کو تانوئل!

پدرشارل: نه، معجزه مسیح هم همین‌جا است: انسان می‌تواند

نجات پیدا کند، ماری می‌تواند هر لحظه از زومبولد
پشود. برای انسان‌ها هر روز، نوئل است.

پرده دوم هم، مانند پرده اول، با ۱۱ صحنه تمام می‌شود؛ که شکافتن
روحیه لبلان، لیون و ماری می‌باشد. در جایی لبلان وقتی صدای تام نامی
می‌شنود، به شواپنر می‌گوید:

لبلان: پیامشان که روشن بود، می‌گفت: «سفیدها که آمدند
این‌جا جلوی جنگ‌های مارا بگیرند، حالا خودشان
دارند می‌روند، دخل همین‌گر را بیارند!».

شواپنر: آنهم هزاران کیلومتر آن ورنرا
در پرده دوم، صحنه ۱۰، همه چیز تمام شده است. حالا جنگ شروع
شده است. شواپنر کودک سیاهی را در پرده اول معالجه کرده و در بیمارستان
بستری است.

ماری: آخ، هروه، هروه
(بچه بر اثر شنیدن صدای ماری به تحریه می‌افتد)
ماری: کوچولوی من! برای چه از تخت آمدی پائین؟
بچه: چرا نخوايده‌ای؟
ماری: می‌ترسم.

ماری: می‌ترسی؟ از جی؟ از آن تام نام‌های تمام روز؟
(بچه با حرکت سر می‌گوید: نه.)

ماری: از این سکوت حالا؟
(بچه با حرکت سر تصدیق می‌کند.)

ماری: اما، عزیز کم، تو از آن باید وحشت کنی نه از این.
(گهواره وار تکانش می‌دهد تا هنگامی که بچه بخواب برود)

ماری: اول روز است، بعد شب. اول سروصداست، بعدش
سکوت... دیروز تو درد داشتی، مگر نه؟

(بچه با حرکت سر تصدیق می کند)

ماری: امروز چی؟ درد نداری؟

(بچه با حرکت سر می گوید: نه)

ماری: همیشه همین جور بوده، همیشه خدا همین جور

می ماند، آقا کوچولو: اول چشم انتظاری، بعد فردا؛

آخر سر، پشیمانی... اولش شادی و بعدش شاید

نا امیدی... حال و روز تو این جور است، حال

حال و روز ما این جور است، حال و روز همه

خلافی همین جور است. وقتی جنگ سربرس، حالا

به هر بیانه‌ای چیزی برای گفتن نمی‌ماند، جزاً وس.

در پایان پرده دوم، صحنه ۱۱، وقتی برای دستگیری دکتر شواینر

می‌آیند، شواینر به لبلان می‌گوید: آقای لبلان، سر اسلکه رو دخانه بک

فانوس آویزان کرده‌ایم که مراجعتی غریب، شبانه محل بیمارستان را راحت

پیدا کنند... ممکن است لطف بفرمایید، آن را از آنجا بردارید؟

پف کردن این شعله، حق خاص شماست!

نمايشنامه، با ترجمه زیبای مترجم، با چند جمله دیگر که بین شواینر،

لبلان و ماری رد و بدل می‌شود، پایان می‌یابد، والحق، مترجم کاری بزرگ

انجام داده است.

بِرَاهِيْنَادِنَاسْتَ جَلَال

M. A. Djmalgadeh

78 Florissant

1906 sent by

«غروب جلال»

محمد علی جمالزاده

کتابی با این عنوان و بقلم توانا و استوار استاد سیمین دانشور از طهران پدستم رسیده است. با نکره‌سنگی و عواطف انسانی بر شئه تحریر درآمده و در ضمن «انتشارات رواق» در زمستان ۱۳۶۰ بهجای رسیده است. کتابچه‌ای است در ۴۸ صفحه و چند قطعه عکس که هر چند بصورت کوچک است ولی از لحاظ مطلب و معنی و مخصوصاً معرفی روح و فکر جلال آل احمد بسیار ارزشمند است.

من تأسف دارم که مردانه‌ای چون جلال آل احمد را یک بار بیشتر (آن هم تنها یک روز) در طول عمر ندیدم. چندین سال پیش ازین روزی تلفونمان در ژنو زنگ‌زد و صدایی گفت جلال آل احمد هستم و اشتیاق ملاقات دارم. گویا در مراجعتی از سفر امریکا در ژنو بهمین قصد پیاده شده بود. با مسرت قلبی خالصانه هم‌بگر را در آغوش گرفتیم و معلوم شد با آنکه روز و روزگاری بعلت مطالبه که درباره کتابش که «مدیر مدرسه» عنوان دارد

و خودش برایم فرستاده بود نوشته بودم از من آزرده خاطر است. چنانکه می‌دانید. آزرده‌گی در نزد مردان خدا حکم همان گردوان برگنبد است بدین معنی که زودگذر است و چه بسا صفا و محبت جای آن را می‌گیرد.

همان روز در ضمن صحبت بمن گفت فلانی، کم کم در تهران زندگی برایم سخت می‌شد و حتی خود را در خطر می‌بینم. گفتم هر وقت خطر را نزدیک دیدی خودت را بهزنو برسان هر طور باشد با هم کنار خواهیم آمد اما اندک مدتی پس از آن خبر وفاتش رسید. اشخاصی که از تهران بهزنو می‌آمدند معتقد بودند که او را کشته‌اند ولی کسان دیگری می‌گفتند که این مطلب بسی اساس است و خودش به حکم قضا و قدر نمی‌دانم آیا به قضا و قدر معتقد بود یا نه و بعد علت مرض و بیماری در گذشته است و اکنون بد قلم همسر وفا و صفا پرورش می‌خوانیم که ندای یا ایتها نفس المطمئنه و ارجاعی الی ریکراصیه مرضیه بگوش جانش رسیده بود

دوست بر دوست شدیار برویار

چیست درین روز گار بهتر ازین کار

غريق رحمت است و احتیاجی ندارد که غفران او را از آفرینش
جهان خواستار باشیم.

در صفحه ۴۶ کتاب «غروب جلال» می‌خوانیم که شمس برادر آل جلال هم در آن موقع حضور داشته و «زبانش بند آمده بود» و کلام زبانی است که سرانجام بند نیاید.

در کتاب «غروب جلال» بهتر و بیشتر با او آشنا شدم و بر من معلوم گردید که در داوری سابق خودم در بسارة او زیاد دور نیفتداده بودم. من خانواده آل احمد را از هشتاد سال قبل می‌شناختم. منزل پدر بزرگ آنها حاج سید محمد تقی طائعی (حالا درست در خاطر ندارم) که حاجی بودیانه ولی بلاشک قدم در راه کعبه حقیقی بر میداشت و در تهران مقام و حرمت بسیار داشت هر چند تهیل است و ساده می‌زیست) در محله سید ناصرالدین در

همسایگی بود و عمومی جلال احمد سید محمود بهترین دوست صدیق من بود و اکنون با برادر جلال یعنی شمس‌آل‌احمد هم دوست سالی است دوست بنده‌ام و سرپرده‌ام.

در وصف جلال در کتابی که موضوع این گفتگار بی‌سرمه است به قلم خانم محترم و والا مقامی که در بهار سال ۱۳۶۷ با جلال آشنا شد و خودش از «دلبستگی چهارده سال زندگی مشترک» (صفحه ۹) صحبت می‌دارد مطالب اساسی را درباره جسم و روح و طرز فکر و کردار و نوبت‌گیری جلال می‌خوانیم و من در اینجا برای اینکه خوانندگان، از خودی و ییگانه، بدانند که جلال آل احمد چه وجود نادر و فیاض و سرمتش سعی و کوشش و نمونه خدمتگزاری و مردم دوستی بوده است پاره‌ای از آن مطالب را در ذیل نقل می‌نمایم:

« جلال خیلی شبید نوشته‌ها بش است یعنی سیک جلال خود اوست. (ص ۷)

*

« جلال در نوشته‌ها بش تلگرافی، حساس، دقیق، تیز بین، خشمگین، افراطی، خشن، صریح، صمیحی، منزه طلب و حادثه طلب است، اگر کوشش دارد خانه ظلم را بیرون کند. اگر در نوشته‌ها بش میان سیاست و ادب، ایمان و کفر، اعتقاد مطلق و بی اعتقادی در جدال است، در زندگی روزمره نیز همین طور است.»
(ص ۸)

*

«دو گانگی شدید میان زندگی روحی و جسمی او شک نیست که ریشه‌های عمیق خانوادگی هم دارد». (ص ۸)

۱ - در صفحه ۱۷ کتاب «غروب جلال» می‌خوانیم که پدر آل احمد روز عقد کنان پرسش دعاً عراض نهاد و در سال تمام به خانه پسرش پناگذاشت.

«چنانکه خودش برایم گفته است در آغاز جوانی ...
سخت پای بند مذهب بوده است و از نماز شب و جعفر طیار
و انگشت در و عقیق و امر به معروف و نهی از منکر یکدم
خافل نبوده است.» (ص ۹)

*

« مواد خام نوشته هایش مردمند و زندگی و در حقیقت آنچه
را که می نویسد زندگی کرده است یا می کند.» (ص ۱۱)

*

«... کلمه احتیاط در قاموس جلال وجود ندارد. جلال
نمی نشیند تا حادثه بر او فرود بیاورد بلکه خودش به پیشواز
حادثه و خطر می رود.» (ص ۱۷)

*

« جلال با همه خشونت ظاهری در تهدل شاعر و گاه حتی رمانیک
است.» (ص ۲۰)

*

« جلال هارکسیزم و سوسیالیسم و تا حدی اگزیستانسیالیسم
را قبل آزموده بود و باز گشت نبی او به دین و امام زمان
راهی بود بسوی آزادی از شر امپریالیسم و احرار از هر یوت
ملی.» (ص ۳۰)

*

« جلال قلمزنی بود منعنه و مردی با انضباط تا سرحد
فدا کردن خودش.» (ص ۳۱)

*

« کسی که با جلال بود هرگز تنها نبود.» (ص ۳۵)

*

«کم کم کشف حقیقت و جستجوی واقعیت و یا خود را به خطر انداختن و یا با سماجت و پیگیری مدام جلال داشت ادبیات ناب را شکل می‌داد.» (ص ۳۷)

*

از این قبیل توصیفها به قلم دانشور که شاید هیچکس جلال آل‌احمد را ماند او نشناخته است در کتاب بازهم پیدا می‌شود و خود خوانندگان که قلبشان نسبت به جلال مملو از اخلاص و ایمان است خودشان به‌آسانی پیدا خواهند کرد و بر فهم و ادراک و تزیینی این بازوی بسیار کم نظری آفرین خواهند گفت ولی دلم راضی نشد که از آخرین صفحه کتاب این عبارت را که شرح حال خود نویسنده است در موقع جدا شدن ابدی از شوهر در اینجا نیاورم. نوشته است:

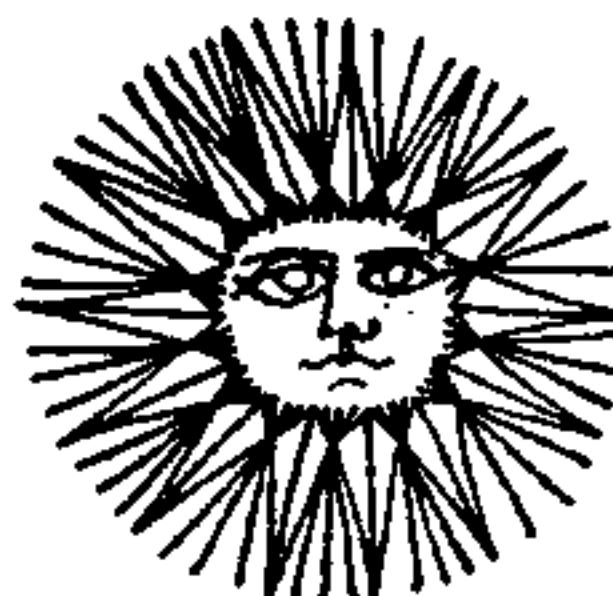
«نه شیون کشیدم و نه زاری کردم. قول داده بودم. بوسیله‌مش و بوسیله‌مش. در این دنیا کمتر زنی اقبال مرا داشته که جفت مناسب خودش را پیدا کند.»

*

راقم این سطور می‌خواست در همین‌جا در درسر را کم کند و به‌گفتنار خود پایان بدهد ولی مطلبی به‌خاطرش آمد که دلش راضی نشد نگفته بگذارد و بگذرد: «می‌گویند صدویست و چهار هزار پیامبر آمده‌اند و رفته‌اند. کتابها و سخنان آنها و دستورهای آنها را (با استثناهای بسیار نادری) در دست نداریم ولی آنچه در دست داریم و مقبول عالمیان است این است که در این جهان سرتاپا مملو از مجھولات آنچه به‌عقل نزدیک‌تر است و می‌توان قبول کرد و بدان عمل کرد همان‌چیزی است که نیکی کردن نام دارد و مامسلمان‌ها که کم کم تعدادمان بدیک می‌لیارند خواهد رسید هر روز چند بار در نمازهای خود تکرار می‌کنیم که «حی على خير العمل» و بهترین اسباب و وسیله برای امکان بعمل کردن این دستور بسیار عاقلانه همانا این است که زن و مردی که

باهم عروسی می کنند و عمری را باید باهم پایان برسانند (چه دارای فرزند باشند یا نباشند) باید نهایت گوشش را مبذول دارند که باهم دوست باشند و همدمیگر را دوست بدارند و نسبت بیکدیگر صادق و خیرخواه و سازگار باشند والا اگر چنین نباشد؛ اعم از آنکه در تحت حکومت مشروطه و جمهوری و یا مستبد و انواع واقعات حکومتها و رژیم‌های گوناگون و رنگ بر رنگ دیگر باشند (البته با تفاوت‌های فاحش و مهم) زندگانی آنها شبیه بهمین زندگانی معلوم الحالی خواهد بود که در گذشته دور و دراز بوده و امروز هم هنوز هست و نمونه‌های نامبارک آنرا هر روز در کتابها و در مجلدها و در ستون‌های روزنامه‌ها می‌خوانیم و انگشت عبرت بهدهان می‌گیریم «سیمین دانشور هم در کتاب موجز ولی با مفرز و معنا، تجربه خود یعنی «غروب جلال» جز این درس دیگری بما نمی‌دهد و راه دیگری جلو پای ما نمی‌گذارد و بدکمک فکر نیرومند و قلم باتأثیر خود بما و عالمیان می‌گوید: «و چنین است مرد باش و برو». اکنون جلال آل احمد در آغوش خاک آرامی بخش و خوش پنیرائی فارغ از آن همه در درسر و امید و یاس و تنفر و زد و خوردگاهی فکری غنوده است وزبان احادیث در گوش وجود خاکی و جاودانی او می‌گوید «شب ثمور گذشت و لم قنور گذشت» و «ان الله وانا اليه ارجعون».

زنو ۲۱ خرداد ۱۳۶۱ ش

رومان و داستان کوتاه ...

- ۱- **وداع با اسلحه** / نوشه: ارنست همینگوی / ترجمه: نجف دریا بندزی چاپ:؟ / انتشارات: نیلوفر / قیمت: ۰۵۶ ریال
- ۲- ... و گلهای آبی / مجموعه ۲۱ داستان کوتاه / ترجمه: محمدعلی - صفریان و منوچهر پوربان خیر / انتشارات:؟ / قیمت: ۴۰۰ ریال
- ۳- **بعل زبوب** / نوشه: ویلیام گلدینگ / ترجمه: م - آزاد / قیمت: ۴۳۰ ریال / انتشارات / اینکار.
- ۴- **یک گل سرخ برای امیلی** / نوشه: ویلیام فاگنر / ترجمه: نجف دریا بندزی / انتشارات: نیلوفر
- ۵- **لرد جیم** / نوشه: جوزف کنراد / ترجمه: صالح حسینی / انتشارات: نیلوفر / قیمت ۰۰۶ ریال.
- ۶- **از چشم غربی** / نوشه: جوزف کنراد / ترجمه: احمد میرعلایی / انتشارت زمان / قیمت:؟
- ۷- **جبهه خانه** / نوشه: هوشنگ گلشیری / انتشارات: تهران / قیمت: ۲۲۰ ریال.
- ۸- **حدیث‌ها هیکر و دیو** / نوشه: هوشنگ گلشیری / انتشارات: آگاه / قیمت: ۱۲۵ ریال.
- ۹- **خانم دالووی** / نوشه: ویرجینا وولف / ترجمه: پرویز داریوش / انتشارات رواق و زمان نو.
- ۱۰- **هشت داستان** / مجموعه هشت داستان از نویسندهای جدید ایران / انتشارات: اسفار / چاپ اول / قیمت ۲۵۰ ریال
- ۱۱- **باغ آلبالو** / نوشه: انسوان چخووف / ترجمه: سیمین دانشور / انتشارات رواق.
- ۱۲- **جی پی** / نوشه: ماریولودی / ترجمه: حسین افشار / نگارش: ناصر زراعتی / انتشارات: پچواک

شعر ...

- ۱- **فضای خالی مسدود** / مجموعه شعر از حمید رضا رحیمی / انتشارات: رواق. قیمت ۰۱۱ ریال / نشر و پخش ۶۳

- ۲- اشرافها / نوشه: آرتور دمبو / ترجمه: بیژن اللهی / انتشارات: فاریاب. (این کتاب در شماره بعد معرفی خواهد شد.)
- ۳- بهار در آوازهای ما / مجموعه شعر از عزیز نرسه / انتشارات: آشیانی / قیمت: ۱۰۰ ریال / ۵۲ صفحه
- ۴- خطهای نقطه‌ها / مجموعه شعر از فرامرز سلیمانی / ناشر: واژه و کتاب موج / مجموعه آثاری از ۱۳۵۴ تا ۱۳۴۸ / ۵۵ صفحه.

همسر ...

- ۱- فرهنگ سینمای ایران / نوشه: مصطفی زمانی نیا / انتشارات: آدینه.

- ۲- نشانه‌ها و معنا در سینما / نوشه: پیترولن / ترجمه: ناصر زراغی / انتشارات: تیرازه

- ۳- سیکه‌ایروس / نوشه: سیکه ایروس نفاش / ترجمه: سیلو باكاز و فریده شبانفر / انتشارات: دنیای نو.

- ۴- هوسمیقی فیلم / نوشه: تورج زاهدی / انتشارات: فاریاب.

سفر نامه ...

- ۱- سفر نامه برادران شرلی / به کوشش علی دهباشی / انتشارات: نگاه.

- ۲- سفر نامه فرنگ حاج سیاح / به کوشش علی دهباشی / انتشارات: نشر ناشر

تاریخ و تحقیق و ...

- ۱- چشم اندازهای اسطوره / نوشه: میر چا ایاده / ترجمه: جلال ستاری / انتشارات: توس / قیمت: ۳۲۵ ریال.

- ۲- روانشناسی یادگیری / نوشه علی اکبر شعاعی نژاد / انتشارات: توس قیمت ۶۰۰ ریال.

- ۳- اندیشه‌های طالبوف تبریزی / نوشه: فریدون آدمیت / انتشارات: دماوند / قیمت ۲۰۰ ریال.

- ۴- نقد و تحلیل جباریت / نوشه: مائس اشپربر / ترجمه: کریم قصیم / انتشارات: دماوند.

www.KetabFarsi.com

۱۴۹ منتصب شده است :

دانشون / رومن رولان / علی اصطفی خواجه‌زاده / انتشارات
سایر ملاوه‌گذاریان / ۲۰۰۰ ریال
شیرازهای زیارتی / ۲۰۰ صفحه / درآشن / محسن کرامتی / انتشارات
پیکاسو سخن می‌کوید / آنده آله بش / تسانی و سعی
متوالی همچنانه (پیام) / ۲۰۰ صفحه / ۵۵۰ ریال
نگاه / ۳۴۰ صفحه / ۵۵۰ ریال

زندگی و آثار گوستا و کوربه / نی. ج. کلارک / علی
معصومی / انتشارات نگاه / ۳۱۰ ص / ۶۵۰ ریال
سفرنامه حاج سیاح / بکوشش: علی دهباشی / نشر ناشر
۵۴۲ ص / ۱۲۵۰ ریال

حقیقتی دیگر / کارلوس کاستاندا / ابراهیم ملا / انتشارات
نگاه / ۳۰۴ ص / ۴۸۰ ریال

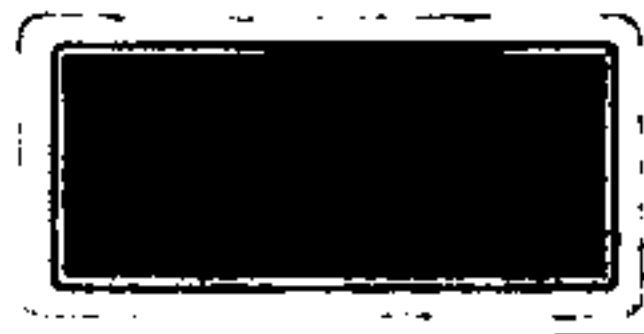
مامورسی / جوزف کتراد / پرویز داریوش / انتشارات
بزرگمهر / ۱۳۶ ص / ۷۵۰ ریال

سینمای جنگی / ابوالحسن علوی طباطبائی / نشر هنرهفت
۲۲۰ ص / ۵۰۰ ریال

فرهنگ فیلمهای فارسی / جمال امید / انتشارات نگاه
۶۸۰ ص / ذیر چاپ

سفر به ولایت عزraiل / جلال آل احمد / انتشارات روای
۱۲۰ ص / ۲۰۰ ریال

گاوخونی / جعفر مدرس صادقی / نشر نو / ۱۰۴ ص
۱۸۰ ریال

ناشر و گردآورنده: محمد محمدعلی